

Elektronická hudební knihovna
www.naxosmusiclibrary.com

Naxos Music Library je databáze nahrávek vážné hudby dostupných online. Žánrově je obsah rozdělen na klasickou hudbu, moderní jazz, rock & pop, současnou instrumentální hudbu, world music, čínskou hudbu, legendy jazzu, folku, blues, gospel a mluvené slovo. Klasická hudba je členěna do kategorií balet, komorní, instrumentální, orchestrální, vokální hudba, koncerty, opery, operety a muzikál, filmová a televizní hudba, mluvené komentáře, přírodní zvuky, ...

Databáze je určena pouze pro poslech, nikoliv pro stahování a kopírování hudby. Přístupná je na základě předplatného. Roční předplatné pro instituci (min 5 vstupů) je v současné době cca 20.000 Kč. Jeden vstup pro individuálního předplatitele stojí cca 5.000 Kč. V průběhu roku získá předplatitel přístup k dalším stovkám nových titulů bez dodatečné platby.

Poslech nevyžaduje žádný speciální hudební software. Kvalita zvuku odpovídá datovému toku 64kb. Zvuk v kvalitě 128kb je k dispozici za 50% příplatek k ceně předplatného.

Knihovnám (institucím) je umožněno praktikovat pro své uživatele vzdálený přístup do databáze. Tato služba dává knihovně možnost uspokojit poslechem CD i ty zájemce, kteří jsou z důvodu neexistence bezbariérového přístupu ze služeb knihovny dosud vyřazeni a také ty uživatele, kterým nevyhovuje výpůjční doba knihovny. Jde především o studenty a učitele hudební výchovy, případně výkonné umělce, kteří mají volný čas až v pozdních nočních hodinách.

V současné době databáze obsahuje více než 20.000 CD, měsíčně přibývá přibližně 500 nových titulů. Sledování novinek je velmi jednoduché. V nástrojové liště pod tlačítkem NEW RELEASES jsou uváděny přehledy novinek podle vydavatelství, RECENT ADDITIONS obsahují novinky posledního týdne. Na některé z nich je ještě upoutávka v podobě bukletu na úvodní obrazovce hned po přihlášení. Podcasts přináší každé úterý rozhovory o novinkách.

Na databázi spolupracuje téměř 50 vydavatelství. Základem je vydavatelství NAXOS se všemi svými značkami včetně Marco Polo (převážně hudba druhé pol 19. stol a začátek 20. stol.), Yellow River Chinese, Amadis, Middle Kingdom, White Cloud (příjemná poslechová instrumentální hudba, jazz, world music) a Romophone (přepis historických nahrávek nejslavnějších pěvců a pěvkyn z počátků 20. stol). Z dalších vydavatelství jsou to např. Chandos, Dinant Records (málo známé italské opery), Gimell (duchovní hudba), Opera Rara (raritní nahrávky, světové premiéry), SDG (duchovní hudba), ... Další vydavatelství jsou přidávána postupně podle toho, jak se daří uzavírat smlouvy. Česká vydavatelství v databázi zastoupena nejsou. Rychlý výběr všech titulů od určitého vydavatelství umožňuje abecední rejstřík.

Významnou součástí databáze jsou *textové informace*. Rychlý přístup k biografickým a diskografickým umožňuje abecední rejstřík skladatelů. Poznámky ke skladbám jsou k dispozici pod tlačítkem About This Recording po vybrání titulu. Jsou většinou v angličtině, někdy též ve francouzštině a lze je vytisknout. Některé tituly jsou propojeny nejen s bukletem, ale i

s webovými stránkami www.FreeHandMusic.com, na nichž je možné za úplatu vytisknout nebo stáhnout noty do MusicPad Pro.

Studijní materiály se stručnými přehledy dějin hudby, hudební naukou, slovníkem hudebních pojmů včetně zvukových ukázek a testů jsou soustředěny do samostatné sekce STUDY AREA. Studijní materiály splňují požadavky GCSE - General Certificate of Secondary Education, což je určitý druh anglické kvalifikace pro studenty ve věku 14 – 16 let. Na tomto rozsahu jsou často stavěny vstupní testy na universitu. Zajímavé textové informace jsou v části RESOURCES. Audiobook Transcriptions obsahuje textovou verzi zvukových knih: The History of Classical Music, The History of Opera, The Instruments of the Orchestra a The Story of Classical Music. V Glossary najdeme stručný výklad hudebních pojmů. Fundamentals terms představuje ve 13 tématických celcích základní odborné hudební termíny. Opera nabízí libreta a výtahy z libret. Pronunciation Guide je zvukovým průvodcem výslovností jmen skladatelů a interpretů. Textové materiály mohou být inspirativní nejen pro učitel HV, ale i pro pořady, které si připravují knihovny vlastními silami.

Databáze má i *samostatnou dětskou část* obsahující The Story of Classical Music (tématické přednášky z dějin hudby + interaktivní část zaměřená na aktivní získávání znalostí). Music for Kids – knížka + 10 CD. Meet the Instruments of the Orchestra! – Vše o orchestru, hudebních nástrojích a dirigentech.

Databáze umožňuje jednoduché i pokročilé vyhledávání. *Jednoduché vyhledávání* podle klíčového slova je na každé stránce pod označením Keyword Search. Kromě slova z názvu titulu (skladby), jména skladatele nebo interpreta zajímavý výsledek přinese hledání po zadání např.: A to Z, Best of, Complete Edition (Special,) Complete Works, Discover, Explained, Film (Film Music), Great, Historical, Dokumenty, ...

Při *pokročilem vyhledávání* lze činit dotaz na skladatele, interpreta, žánr, vydavatelství, hudební nástroj, období, ve kterém skladatel žil, zemi, ve které se skladatel narodil, žil nebo tvořil. Lze též učinit dotaz na určitá léta a zjistit, která díla byla v určité době vytvořena (poprvé uvedena). Dotaz může být zúžen např. na určitou zemi, ... Ve výsledku se objeví abecední soupis skladeb (řazeno abecedně podle skladatele) včetně odkazu na CD, příslušná skladba je na CD označena.

Funkce *Text Search* umožňuje vyhledání v textech bukletů podle klíčového slova. Může přivést uživatele k informacím, které by jinak pravděpodobně vůbec nenašel.

Zajímavé možnosti má v programu *administrátor*. Může sledovat a analyzovat statistiky, nastavit dobu limitující délku vstupu pro případ, že by někdo z uživatelů chtěl používat poslech jako hudební kulisu a brzdil tím další zájemce. Určuje a nastavuje jak se uživatelé do databáze budou přihlašovat (IP adresa, referral URL, username & password), může také nastavit, na kterou stránku se uživatel vrátí po odhlášení se z databáze. Administrátor a pověřené osoby (educator) mohou vytvářet vlastní playlist. Funkce je určena především pro učitele k přípravě na výuku, v knihovně pro pořady, v nichž se využívají hudební ukázky. Uživatelé, kterým přístup umožňuje instituce tuto funkci využívat nemohou.

Distributorem databáze je pro Českou republiku **Classic music distribution** – www.classic.cz classic@classic.cz, p. Tomáš Beck. Firma poskytuje zájemcům měsíční free trial na nezávazné odzkoušení.

Knihovna města Hradce Králové zprovozní databázi ve své hudební knihovně od 1. září 2008. Tento počín jí umožní sponzorský dar firmy Elektrizace železnic Praha a.s., která se rozhodla první rok provozu uhradit. Věříme, že si nová služba získá rychle své uživatele. O zkušenosti s provozem se rádi podělíme.

(Text byl publikován v časopise Čtenář, č. 7-8/2008)